

ORGANISACE A POUŽITÍ PROTIVÝSADKOVÉ ZÁLOHY STŘELECKÉHO SBORU V OBRANĚ

Major Ladislav Jaček

Úvod

Druhá světová válka přinesla mnoho zkušeností o použití výsadkových vojsk. Tyto zkušenosti dokazují, že výsadkového vojska je možno použít ve všech údobích boje a v různých bojových situacích.

Lze však počítat s tím, že výsadkových jednotek bude použito především k plnění ofensivních úkolů, a to hlavně v útočných operacích. Vyplývá to ze samého charakteru výsadkového vojska. Může se s překvapením zmocnit části terénu v hloubce nepřátelské sestavy a dočasně ji udržet proti přesile.

Schopnost samostatně bojovat je u výsadků časově omezena možností zásobování a provádění odsunů. V útočné operaci, kdy iniciativa je v rukou útočníka, lze odpovědně plánovat dobu a místo spojení výsadku s pozemním vojskem a zabezpečit úspěšné splnění úkolu výsadku.

Použití výsadku v obranné operaci je nevýhodné právě vzhledem k obtížím v zásobování a tím s udržením bojeschopnosti vysazené jednotky. Nadto použití taktického výsadku v pásmu průlomu útočníka je nevýhodné vzhledem k nasycenosti bojiště vojsky provádějícími průlom. Nepříznivý poměr sil nedává naději na úspěch taktického výsadku.

V obranné operaci je tedy jediný výhodný moment k použití taktického výsadku, a to v době protiúderu, výjimečně v době provedení protizteče. Ve větší míře bude v obranném boji využíváno menších skupin výsadků s úkolem rušit a desorganisovat činnost protivníka.

Výsadkových vojsk bude s výhodou použito zvláště v boji za použití atomových zbraní k dosažení vysokého tempa operace. Těchto jednotek může být totiž použito v blízkosti prostoru shoení atomových pum s cílem nedovolit organisovat včas opatření k odstranění následků atomových výbuchů a zvýšit desorganisaci následující po výbuchu.

Z této úvahy pak vyplývá, že především v obranném boji bude nutné důkladně řešit a organisovat protivýsadkovou obranu.

Abychom dospěli k závěru, jak tuto obranu organisovat, je třeba rozebrat nejdříve nepřátelské možnosti. Jestliže se budeme zabývat protivýsadkovou obranou v rámci střeleckého sboru, musíme zhodnotit možnosti použití nepřátelských taktických výsadků.

Použití taktických výsadků

Taktického výsadku se používá v síle roty až do pluku k řešení taktických úkolů v přímé součinnosti s pozemním vojskem. Zpravidla bude shoen pomoci padáků, někdy i vysazen z kluzáků.

Úkolem taktického výsadku bude rozrušit hloubku bojové sestavy, znemožnit přísuny k bojišti a konečně dovršit obklíčení jednotek v taktické hloubce a podeprít tak vojska provádějící průlom.

Cíle pro činnost taktických výsadek za útoku mohou být štáby a velitelská stanoviště, dělostřelecká postavení, taktické zálohy, sklady a dopravní prostředky, komunikační uzly, dominující výšiny, přepravy, soustěsky, při násilném přechodu vodního toku předmostí. (Viz obr. 1.)

Nepřítel bude pro vysazení zpravidla volit takové prostory, které nebudou obsazeny našimi vojsky nebo budou obsazeny jen slabě.

Vysazení lze očekávat především v noci nebo před svítáním, a to blízko napadeného objektu. Nutno se připravit na to, že vzdušný výsadek pracuje s momentem překvapení jako s význačným taktickým činitelem a důkladně ho využívá.

Jakmile se nepříteli podaří průlom hlavního pásma obrany, bude jeho cílem znemožnit našim vojskům včasné a organizované zaujímání druhého pásma obrany. Proto bude vzdušný výsadek vysazen na nejdůležitější úseky tohoto pásma. Doba provedení výsadek je závislá na plánované rychlosti postupu pěchoty a tanků a na velikosti vysazované jednotky. Zpravidla bude vysazení provedeno v průběhu boje o první nebo druhé postavení hlavního pásma obrany.

Dalším taktickým cílem nepřítele používajícího taktického výsadek může být provedení protizteče druhým sledem (zálohou střeleckého sboru).

Všechny tyto úkoly jsou schopny plnit i malé jednotky výsadekového vojska.

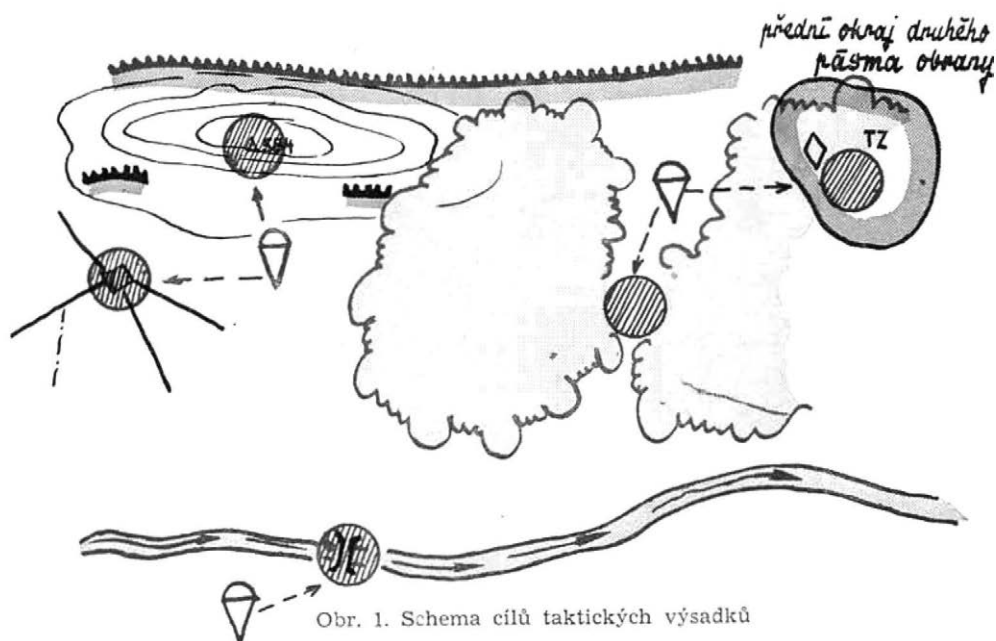
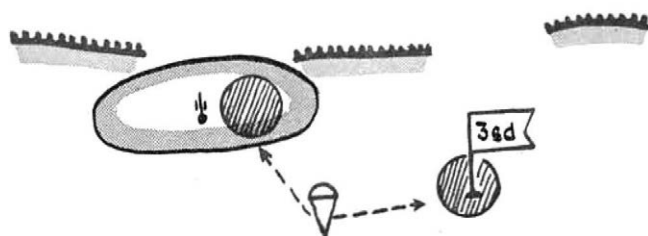
Určení a úkoly protivýsadekové zálohy v obranném boji střeleckého sboru

Polní řád československé lidové armády (sbor, divise) v čl. 160 stanoví: »K boji s nepřátelskými vzdušnými výsadeky se používá letectva, protiletadlového dělostřelectva a záloh. Se vzdušnými výsadeky bojují také všechny útvary a zařízení, v jejichž prostorech rozmístění je výsadek shazován (vysazován).«

To zavazuje všechny druhy vojsk být ve stálé pohotovosti k odražení vzdušných výsadek vlastními silami a prostředky, a to nezávisle na jejich vzdálenosti od předního okraje obrany a umístění v obranném systému. Vyžádá-li si to situace, budou muset jednotky v součinnosti s protivýsadekovou zálohou nebo samostatně odrazit a zničit nepřátelské vzdušné výsadeky.

Vzhledem k tomu, že sestava vojsk v obraně střeleckého sboru bude nejsilněji nahuštěna v hloubce hlavního pásma obrany, lze téměř vyloučit možnost použití výsadek v hlavním pásmu obrany. Jejich použití v této hloubce by ani nepřineslo očekávaný výsledek — zrychlení útočného tempa. Avšak i v tom případě, že by přes tyto nevýhody bylo v této hloubce výsadek použito, má velitel divise prvního sledu dostatek sil k tomu, aby jej mohl likvidovat nejbližší umístěnou jednotkou. Velitel střeleckého sboru proto ve svých pokynech určí čáru zadní hranice pásma, v němž proti výsadekům zasahují vojska divisi prvního sledu. Tato čára bude zpravidla čarou posledního zákopu třetího obranného postavení, po případě bude zahrnovat prostory rozmístění jednotek prvního sledu, pokud budou ještě dále v hloubce.

Počínaje třetím postavením hlavního pásma obrany dále do taktické hloubky obrany není obsazení terénu a jeho vybudování tak souvislé

a husté jako v hlavním pásmu obrany, a lze proto právě v tomto prostoru především očekávat použití nepřátelského taktického výsadku.

Proto je třeba v této hloubce vyčlenit již speciální jednotku, jejímž hlavním úkolem bude ničit nepřátelské výsadkové jednotky. Její vytvoření však nikdy nesmí oslabit odolnost obrany střeleckého sboru. Proto zpravidla jako protivýsadková záloha je určována jednotka z druhého sledu sboru nebo ze všeobecné zálohy.

Při obraně řeky, je-li řeka před druhým pásmem obrany, dále při boji v horách a v zalesněném terénu je třeba vždy určovat protivýsadkovou zálohu, neboť v těchto druzích boje lze nejčastěji předpokládat použití nepřátelských výsadků.

Protivýsadkovou obranu právě tak jako celý systém obrany je nutno vidět centrálně. Pro střelecký sbor bude proto závazné rozhodnutí velitele armády a výpis z plánu protivýsadkové obrany armády, který usměrní úkoly a plánování protivýsadkové obrany na stupni střeleckého sboru.

Tímto plánem je zpravidla určena síla zálohy a prostor její činnosti jako nejdůležitější činitelé.

Pásmo, v němž bude protivýsadková záloha sboru zasahovat, bude obvykle ohraničeno taktickými hranicemi sboru, zadní hranicí pásma protivýsadkové činnosti divisi prvního sledu a přední hranicí pásma činnosti protivýsadkové zálohy armády. Zpravidla bude sborová protivýsadková záloha zasahovat do celé hloubky druhého pásma obrany.

Jen výjimečně, bude-li to vyžadovat situace, terén a množství daných prostředků, bude toto pásmo hlubší, zpravidla tomu bude ve zvláštních druzích obranného boje.

Vzhledem k takto učleněnému pásmu činnosti bude nejvýhodnější umístit protivýsadkovou zálohu na druhém pásmu obrany. Místo pak volit zejména vzhledem ke komunikačním možnostem a k místům pravděpodobného vysazení nepřátelských jednotek tak, aby přesun byl co nejrychlejší a zásah protivýsadkové zálohy co nejpohotovější.

Vezmeme-li v úvahu možnou sílu taktického výsadku — rota, prapor nebo pluk, vyplývá z ní, že síla protivýsadkové zálohy musí být nejméně rota až prapor motorisované (mechanisované) pěchoty. Jestliže to situace dovolí, je výhodné její zesílení dělostřelectvem, tanky, samohybnými děly, ženijními a chňometnými jednotkami. Bude téměř vyloučeno předem vybavit tuto zálohu uvedenými prostředky. Je však možné předvídat její zesílení při zásahu vhodným manévrem sil a prostředků. Bude úkolem štábu, aby připravil v plánu použití protivýsadkové zálohy vhodné varianty a úkolem velitele, aby rozhodl v konkrétním případě.

Při soudobé sestavě střeleckého sboru s mechanisovanou divisi, která zpravidla bude v obraně v druhém sledu sboru, je nutné vyčlenit do protivýsadkové zálohy jednotku mechanisované divise. Při cvičeních se ujala praxe vyčlenit do této zálohy průzkumný prapor mechanisované divise. Je účelné využít tohoto útvaru, neboť v obraně ho nelze použít k průzkumným účelům na předním okraji a jeho materiální vybavení je vhodné k plnění úkolů protivýsadkové zálohy, protože má tanky, obrněné transportéry a motocyklisty. Průzkumný prapor nebývá v obraně vázán jinými úkoly a je dostatečně rychlou a ovladatelnou jednotkou pro tuto úlohu.

Na druhé straně nevýhodou je malý počet pěchoty a ta okolnost, že

jde o poměrně drahocennou speciálně vycvičenou jednotku, která nemá být oslabována jinými úkoly, než pro které je zvlášť vycvičena.

S tohoto hlediska se jeví výhodnější použít motorisovaného praporu ze sestavy mechanisovaného pluku, který má více pěchoty, je vybaven i těžkými kulomety, minomety a protitankovými zbraněmi. Okolnost, že nemá v sestavě žádné tanky, je možno řešit přidělením tankové roty. Právě tak je možno plánovat zesílení protiletadlovými prostředky (v síle na př. baterie) a ženijní četou podle jednotlivých variant zásahu. Manévr protiletadlovými prostředky se provede tehdy, byl-li výsadek proveden v prostoru, kde je malá hustota protiletadlových hlavních.

Takto organizovaná jednotka je schopna samostatně likvidovat zásah nepřátelského taktického výsadku v obranném pásmu sboru.

Rozhodujícím činitelem pro zničení nepřátelských výsadků je včasnost zásahu. Je požadováno, aby výsadky byly ničeny ještě v době vysazování, kdy se samy mohou bránit jen minimem sil. Je nutno vzít v úvahu, že výsadkové jednotky jsou speciálně vycvičené a mají vysoké bojové schopnosti. Proto musí být napadeny co nejdříve, dokud nejsou plně k boji připraveny.

Aby tato podmínka byla dodržena, je třeba včas upozorovat a hlásit vysazení nepřátelských jednotek, zasáhnout proti výsadku již v době vysazování výsadku a hned po něm včas dát rozkazy k zásahu protivýsadkové záloze a její zásah všestranně zabezpečit.

K včasnému upozorování výsadkových jednotek nepřítele je třeba organizovat dostatečně hustou síť pozorovatelů tak, aby obsáhly celý prostor nad pásmem sboru. Vzhledem k tomu, že této podmínce vyhovuje již organizace hlásné služby, která má za úkol pozorovat nepřátelské výsadky a je dobře vybavena pojítky, není třeba organizovat zvláštní pozorovací službu.

Tento úkol plní i pozorovatelé na každém velitelském stupni.

Štáb střeleckého sboru musí pečlivě vyhodnocovat všechny příznaky svědčící o přípravě použití výsadku. Do těchto příznaků patří zesílený vzdušný průzkum, úkoly nepřátelského hloubkového průzkumu, blokování letišť, letecké údery na prostředky protivzdušné obrany, vysazení několikačlenné skupiny výsadků, zakládání ohňů pro vytyčení přistávacích nebo doskokových ploch a p.

V době, kdy jsou vysazovány nepřátelské jednotky, jsou schopny proti nim účinně zasáhnout jen tyto prostředky: stíhací letectvo, protiletadlové zbraně a pěchotní zbraně jednotek, umístěné poblíž místa shození. Z toho pro rámcí střeleckého sboru vyplývá nutnost zahrnout do plánu činnosti proti výsadkovým jednotkám i úkoly vlastního protiletadlového dělostřelectva a předvídat palby nejbližší umístěných vojsk pěchotními zbraněmi. O činnosti stíhacího letectva pak musí být štáb sboru informován štábem armády, pokud jde o prostor a dobu jeho působení v pásmu sboru.

Na stavu spojení závisí, zda protivýsadková záloha dostane včas rozkazy k zásahu. Je proto třeba organizovat do prostoru soustředění protivýsadkové zálohy linkové spojení z VS střeleckého sboru a mimo to spojení v radiové síti záloh, které umožní veliteli sboru velet této záloze v době jejího zásahu. Tato pojítka se zdvojují pohyblivými pojítky.

Zásah protivýsadkové zálohy se zabezpečí včasným plánováním její činnosti a kontrolou všech opatření, nezbytných pro rychlý zásah.

Do těchto opatření patří pohotovost osob, motorových vozidel, zbraní, munice a ostatního materiálu protivýsadkové jednotky a organisace spojení mezi VS sboru a protivýsadkovou zálohou. Je třeba kontrolovat sjízdnost komunikací na místa pravděpodobných zásahů a zabezpečit jejich úpravu a uvolnění. Štáb musí předvídat manévr posilových prostředků a jejich včasné přidělení, organisovat nácvik zásahu do nejpravděpodobnějších míst vysazení a konečně předvídat činnost po provedení zásahu.

Úkolem protivýsadkové zálohy tedy bude vybudovat prostor svého rozmístění vzhledem ke všem zásadám platným pro tento prostor a připravit v něm obranu na místě, materiálně zabezpečit provedení zásahu, t. j. zabezpečit pojízdnost vozidel, rychlé vyjetí, pohotovost zbraní, přípravu munice, organisaci zásobování municí a proviantem, zdravotnická opatření a p., provést průzkum komunikací vedoucích do těchto prostorů, organisovat pořádkovou službu pro případ zásahu, provést nácvik zásahu do nejdůležitějších prostorů možného vysazení nepřátelských výsadků, kontrolovat spojení s velitelem sboru, organisovat vlastní pozorovací službu a být ve stále pohotovosti k zásahu.

Velitel sboru před vydáním rozkazu protivýsadkové záloze k zásahu musí uvážit pravděpodobnou sílu nepřítele. Je-li vysazena jen slabá několikačlenná diversantní skupina, nebude zpravidla účelné zasazovat proti ní celou zálohu. Při vysazení většího výsadku provádí se zpravidla současně i klamný výsadek, pochopitelně slabší a mimo směr vysazení hlavních sil, který má za úkol klamat o činnosti hlavních sil a odlákat volné síly, jež by mohly proti nim zasáhnout. Úvaha velitele sboru a jeho štábu a rozhodnutí o použití protivýsadkové zálohy však nikdy nesmí mít za následek ztrátu rychlosti zásahu protivýsadkové zálohy a porušení zásady nerozptylovat síly protivýsadkové zálohy a použít jí centralizovaně.

Velení protivýsadkové záloze v době jejího zásahu bude zpravidla ztíženo i proto, že hlavní zřetel velitelů a štábů bude obrácen na boj probíhající v hlavním pásmu obrany a veškerá opatření budou směřovat k zastavení pronikajícího nepřítele. Velitel sboru musí pamatovat i na včasný požadavek na zásah vlastního letectva, které je účinnou zbraní proti výsádkům v době přeletu a vysazení.

Protivýsadková záloha střeleckého sboru musí být schopna zasáhnout i proti nepřátelským výsádkům, které nepřítel použije v souvislosti se shovením atomové pumy. Úkolem těchto výsadků bude především snadné zmocnění se důležitých taktických cílů za využití desorganisace vzniklé těsně po výbuchu pumy. Jednotky protivýsadkové zálohy budou tedy často nuceny nejen projíždět zamořeným terénem, ale i v radioaktivně zamořeném terénu bojovat. Z této okolnosti vyplývá pro velitele a štáb střeleckého sboru povinnost dokonale zabezpečit protivýsadkovou zálohu prostředky protiatomové ochrany a orgány a prostředky radiačního průzkumu.

Střelecký sbor může být v operační sestavě armády i ve druhém sledu s úkolem vybudovat a bránit třetí pásmo obrany a připravit armádní protiúder. Za této situace zpravidla nebude u střeleckého sboru vytvářena protivýsadková záloha, neboť z jeho sestavy bude obvykle vyčleněna protivýsadková záloha armády. Úkoly protivýsadkové obrany ve prospěch druhosledového sboru armády pak bude plnit tato záloha.

Dané množství sil a prostředků nedovoluje jejich plýtvání a tříštění, a proto je třeba i protivýsadkovou zálohu tvořit podle konkrétních poměrů jen tehdy, jestliže to situace vyžaduje. V daném případě zpravidla zvláštní protivýsadkové zálohy z uvedených důvodů nebude třeba.

Plánování protivýsadkové obrany v obranném boji střeleckého sboru

Pro boj s nepřátelskými vzdušnými výsadky vypracovává štáb střeleckého sboru plán protivýsadkové obrany.

Podklady pro vypracování tohoto plánu jsou tyto:

rozhodnutí velitele sboru, rekognoskace velitele sboru, organizace součinnosti provedená velitelem sboru, výpis z plánu protivýsadkové obrany armády, nařízení vydaná velitelem armády o protivýsadkové obraně, zhodnocení terénu v celém pásmu sboru, zhodnocení možností zásahu nepřátelských pozemních leteckých a výsadkových jednotek, vlastní síly a prostředky, plán protivzdušné obrany sboru, organizace hlásné služby.

Plán vypracovává operační oddělení střeleckého sboru, při čemž k součinnosti přibírá

- zástupce velitele sboru pro tankové a mechanisované vojsko k vyřešení otázky zesílení protivýsadkové zálohy tanky a samohybnými děly,
- velitele dělostřelectva a jeho zástupce pro protiletadlové dělostřelectvo k řešení přidělení posilových protiletadlových dělostřeleckých útvarů a jednotek při zásahu protivýsadkové zálohy a k stanovení úkolů protiletadlovému dělostřelectvu v době vysazení výsadků,
- náčelníka oddělení protivzdušné obrany, s nímž domluví organizaci hlásné služby a sladí činnost jednotlivých prvků protivzdušné obrany,
- leteckého představitele k vyřešení součinnosti s leteckými jednotkami,
- ženijního náčelníka, s nímž projedná zesílení protivýsadkové zálohy ženijními silami a prostředky, úpravu komunikací do prostoru předvídaných zásahů z prostoru soustředění protivýsadkové zálohy a využití překážek a zřízení zátarasů znemožňujících vysazení nepřátelských výsadků,
- náčelníka týlu k řešení materiálního zabezpečení protivýsadkové zálohy a vybavení dopravními prostředky (když to je nutné),
- náčelníka spojení, s nímž dohovori způsob spojení štábu sboru s protivýsadkovou zálohou v prostoru soustředění a v době zásahu.

Podle situace a potřeby je okruh spolupracovníků a rozsah společně řešených otázek širší nebo naopak užší.

Plán protivýsadkové obrany schvaluje velitel sboru a podpisuje náčelník štábu a náčelník operačního oddělení. Jestliže to úkoly dané plánem protivýsadkové obrany vyžadují, podpisují plán velitelé a náčelníci druhů vojsk.

Plán protivýsadkové obrany se pořizuje v jednom exempláři pro potřebu štábu střeleckého sboru a je součástí plánu obranného boje sboru.

Forma jeho vyhotovení není předepsána a zpracovává se podle podmínek a situace.

Nejvhodnější formou je vyjádření plánu na mapě s textovou přílohou.

Na mapě je pak nutno vyjádřit hranice pásma střeleckého sboru,

přední okraj hlavního (prvního) pásma obrany, třetího postavení a druhého pásma obrany, velitelské stanoviště střeleckého sboru, rozmístění jednotek sboru do pluků, umístění záloh střeleckého sboru, umístění protivýsadkové zálohy, pásmo činnosti protivýsadkové zálohy a pásmo protivýsadkové činnosti divisi, možné prostory vysazení (seskoku) nepřátelských výsadků, komunikace pro přesun z prostoru soustředění protivýsadkové zálohy do prostoru možného seskoku (vysazení) nepřátelských výsadků, délka přesunu v kilometrech a minutách, organizace regulace za přesunu, objížďky, způsob spojení protivýsadkové zálohy se štábem sboru, překážky a zátarasy v prostorech možného vysazení nepřátelských výsadků, rozmístění a rozsah účinnosti protiletadlového dělostřelectva, které bude působit proti nepřátelským výsadkům, umístění hlásek hlásné služby a způsob spojení, umístění předvídaných posilových prostředků pro protivýsadkovou zálohu a způsob přechodu v její podřízenost.

V grafickém vyjádření je nutno výrazněji vyjádřit prvky týkající se přímo činnosti protivýsadkové zálohy. Sestavu sboru lze vyjádřit méně výrazně.

V legendě buď přímo na mapě nebo v textové příloze nutno řešit sílu, prostředky a velitele protivýsadkové zálohy, hesla pro provedení zásahu v jednotlivých prostorech, spojení s hláskou službou (pozorovateli), součinnost s letectvem (bude-li ji střelecký sbor řešit), materiální zabezpečení protivýsadkové zálohy, dobu vyrazení po vyhlášení poplachu.

Dále je nutno do legendy zahrnout všechny prvky uvedené pro grafické vyjádření, nejsou-li dost jasné na mapě nebo nebyly-li tam vůbec vyjádřeny.

Na základě plánu protivýsadkové obrany vydává štáb nařízení zabezpečující provedení tohoto plánu. S plánem je v plném rozsahu seznámen i velitel protivýsadkové zálohy.

Štáb sboru je povinen po vydání těchto nařízení kontrolovat přípravu protivýsadkové obrany a podle potřeby a situace usměrnit podřízené velitele nebo plán doplňovat.

Vzhledem ke způsobu použití vzdušných výsadků je plán protivýsadkové obrany co nejtěsněji spjat s plánem protivzdušné obrany. Většina opatření předvídaná plánem protivzdušné obrany jsou zároveň opatřeními proti vzdušným výsadkům. Oba tyto plány je nutno zpracovat v nejtěsnější součinnosti. Nebylo by však účelné, aby štáb byl zatížen zpracováním dvou téměř shodných dokumentů a proto plán protivýsadkové obrany bude obsahovat jen zásadní opatření protivzdušné obrany a podrobně v něm bude rozpracováno jen použití protivýsadkové zálohy.

Součinnost protivýsadkové a protivzdušné obrany

K boji s nepřátelskými výsadky se používá především letectva, protiletadlového dělostřelectva a protivýsadkové zálohy.

Přes to, že letectvo nebude střeleckému sboru přiděleno, musí si velitel sboru a jeho štáb uvědomit, které druhy letectva a kdy mohou proti nepřátelským výsadkům působit.

Bombardovací letectvo může ničit letouny, vrtulníky, kluzáky a vojška vzdušného nepřátelského výsadku ve výchozím prostoru k provedení výsadku, během letu i po vysazení v prostorech shromažďování a bojové činnosti.

Bitevního letectva se používá k ničení vzdušného výsadku za letu a po vysazení s cílem zničit dopravní prostředky, ničit výsadek na zemi a omezit jeho manévr. Při úderech na výsadek bojující s pozemními jednotkami je třeba počítat se složitostí pozemní situace v prostoru cíle a zajistit vzájemnou znalost signálů.

Stíhací letectvo ničí dopravní prostředky nepřátelského výsadku, ničí jej po vysazení, zabezpečuje činnost útvarů jiných druhů letectva, provádějících údery proti vzdušnému výsadku, a blokuje prostor činnosti k zamezení přiletu nepřátelského letectva.

Úkoly pro všechny druhy letectva působícího v pásmu sboru budou stanoveny plánem součinnosti, který dohovori štáb armády se štábem letecké podpůrné jednotky, a velitel sboru bude seznámen s jeho obsahem při organizaci součinnosti.

Štáb sboru dohovori součinnost s představitelem letectva a ujasni si otázky možnosti zásahu letectva proti nepřátelským výsadbům v pásmu sboru, zejména sílu, způsob vyžádání a dobu zásahu po vyžádání. Při vysazení výsadku má potom velitel sboru možnost žádat velitele armády o podporu letectva.

Jedním z úkolů protiletadlového dělostřelectva je boj proti nepřátelským výsadbům. Tento úkol podle toho, jaká je právě situace, plní všechny jednotky protiletadlového dělostřelectva v pořadí úkolů stanovených starším náčelníkem. Úkolem vševojskového štábu je sladit rozmístění protiletadlového dělostřelectva, palby a jejich pořadí i vzhledem k potřebám protivýsadkové obrany tak, aby účinná palba byla vedena i nad prostory pravděpodobného vysazení, minimálně však na přístupy k těmto prostorům.

Těsná součinnost musí být zjednána s prostředky hlásné služby, ježímž úkolem je zjistit přilet výsadkových jednotek nepřítele, sílu a druhy zbraní, prostor a dobu vysazení. Štáb sboru musí zabezpečit, aby veliteli protivýsadkové zálohy byly co nejdříve známy zhodnocené zprávy hlásné služby tím, že u velitele protivýsadkové zálohy bude přijímač hlásné služby.

Veliteli protivýsadkové zálohy musí být známo, které prostředky protivzdušné obrany, odkud a po jakou dobu budou působit v boji proti nepřátelským výsadbům, a štáb střeleckého sboru musí zajistit získání a dodání těchto údajů. Velitel protivýsadkové zálohy nebude mít na použití prostředků protivzdušné obrany vliv, jejich včasný zásah však podstatně usnadní splnění úkolu protivýsadkové obrany.

Závěr

Obrana musí být kromě jiných požadavků protivýsadková, t. j. schopná zabránit seskoku (vysazení) vzdušných výsadků a zničit seskočivší (vysazené) nepřátelské vzdušné výsadky. Tento požadavek nabývá na významu za používání atomových zbraní, jimiž budou napadána vojska v obraně a jimž musí vhodnými opatřeními čelit. K tomuto úkolu bude použito části sil sboru. Použije-li nepřítel spolu s atomovými údery i vzdušného výsadku, musí být velitel sboru s to dalšími silami likvidovat i toto nebezpečí.

Velitel sboru bude proto zpravidla vždy organisovat zvláštní protivýsadkovou zálohu. Jen ve zvláštních případech, jako je obrana na široké

frontě, v horách a p., bude protivýsadkovou zálohu organisovat i velitel divise.

Povinností štábu je plánovat a organisovat předem činnost protivýsadkové zálohy, kontrolami se přesvědčit o reálnosti připraveného plánu protivýsadkové obrany, neboť jedině tak se zabezpečí neprodlený zásah proti nepřátelským výsadbům, ohrožujícím splnění úkolu v taktické hloubce obrany.

Úkolem protivýsadkové zálohy je co nejrychleji tyto výsadky zničit, chránit zad vlastních vojsk a tak umožnit splnění hlavního úkolu — zastavit a odrazit nepřátelský útok.

Přitom je nutno pamatovat, že zejména rychlá a rozhodná činnost vojsk proti nepřátelským vzdušným výsadbům je základem úspěšného zničení nepřátelských výsadbů.